ځواني څنګه تيره کړو؟

(پښتو)

بیان: 2

شيخ طريقت، امير اهلسنت، باني دعوت اسلامي حضرت علامه مولانا ابو بلال

محمد الياس عطار قادري رضوي دامت برکاتهم العالية

په (۱۸ ربيع الاوّل ۱۴۱۲ھ بمطابق 26 ستمبر 1991ء پنجشنبه) په هفته واره سنتو نه ډکه اجتماع کښې د دعوت اسلامي په روميبي مدني مرکز جامع مسجد گلزارِ حبيب (گلستانِ اوکاړوي بابُ المدينه کراچي) کښې "د ځوانۍ د عبادت فضائل" په عنوان بيان فرمائيلي وو، چه د هغې په مدد سره دا رساله د نوي مواد د کالي اضافي سره ترتيب کړې شوې ده. (مجلس المدينة العلميه)

ځواني څنګه تیره کړو؟

از : شيخ طريقت امير اهلسنت، بانئ دعوتِ اسلامي

علامه، مولانا، ابو بلال محمد الياس عطار قادري، رضوي

دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

دَ ترجمې پيشکش:

مجلس تراجم (دعوتِ اسلامي) د دې رسالې د اُردو نه په آسانه پښتو ژبه کښې د وس مناسب د ترجمه کولو کوشش کړې دې. که چرې په دې ترجمه کښې څه غلطي يا کمې زياتې اوموميئ نو ستاسو په خدمت کښې عرض دې چه مجلس تراجم ته د هغې خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

اول ځل: جماد الاول ١٤٣٦ھ، مارچ 2015ء تعداد:

مجلس تراجم دعوتِ اسلامي

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران
پرانی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان
UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 1262
Email: translation@dawateislami.net

www.dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

ځواني څنګه تيره کړو؟

(شيطان که هر څومره ناراستي درولي، دا رِساله پوره اولولئ. اِنْ شَآءَاللهعَزَّوَجَلَّ د اجر و ثواب موندلو سره سره به د ځوانئ د عِبادت، د دې د قدر او اهميّت پيژندلو موقع په لاس درشي)

د درود شريف فضيلت

د شَهَنشاهِ مدينه، قرارِ قلب و سِينه صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمانِ خيريت نِشان دې:" اے خلقو! بيشکه په تاسو کښې به د قيامت په ورځ د هغې د يرو او حساب کتاب نه زر خلاصې موندونکې هغه کس وي، چا چه په دنيا کښې په ما باندې په کثرت سره درود لوستلې وي.

(جمع الجوامع ج9 ص129 حديث 27686)

حشر کی تیرگی سیاہی میں | نُور ہے، شمعِ پُرضیا ہے دُرُود
چھوڑیو مت دُرُود کو کاؔفی | راہِ جنّت کا رَہنُما ہے دُرُود

کښې د قيامت په هغه تورو تيَرو | نُور دې، شمع ده، رِنړا دې دُرود
مه پريږده ته درود وئيل کافي | لارِ د جنّت کښې رهنُما دې دُرود

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

په ځوانۍ پسې ګرځېدل

یو حِکایت بیانیږي چه یو بوډا سړې په یو ځائ تیریدلو، د بوډاوالي په وجه د هغه ملا دومره ټیټه شوې وه چه روان به وو نو داسې به ښکاريدو لکه په زمکه چه څه څيز لټوي. یو زلمي ورته د ټوقو په انداز کښې اووئیل: بابا! څه درنه ورك شوي دي؟ خبره خو غصّه راوستونکې وه خو هغه بوډا د ډير صبر، برداشت او پوهه نه کار واغستو او د ټوقې د دې زهرجن ازغي په جواب کښې ئې ورته فکر کښې اچونکي مدني ګلونه وړاندې کړل او ئې فرمائیل: "ځويه! په خپله ځوانۍ پسې ګرزم."

د ترخې خبرې دا د توقع نه خلاف حیرانونکې جواب ئې چه واوریدو نو زلمې یو دم حیران شو او وئیل ئې: باباجي! زه ستاسو په خبره پوهه نه شوم، آیا ځواني هم کله بیا د موندلو شې دې؟ او آیا دا یو ځل د ورکیدو نه پس بیا کله چا موندلې ده؟ اوئې فرمائیل: ځويه! هم دا خو افسوس دې چه کله د ځوانۍ نعمت زما سره وو هغه وخت مې د هغې حفاظت او نه کړې شو او نن چه هغه زما نه لاړه نو اوس ما ته د هغې د اهميّت احساس اوشو.

کاش چه ما ته د ځوانۍ زمانه یو ځل بیا په لاس راغلې وې نو پخوا د کړو غلطیانو او د سستۍ کولو تلافي به مې کړې وې [یعنې کمې

www.dawateislami.net

به مې پوره كړې وې] او ښه د زړه په شوق به مې د الله عَزَّوَجَلَّ عِبادت كولې.

اَلَا لَيْتَ الشَّبَابَ يَعُوْدُ يُوْمًا
فَاُخْبِرُهٗ بِمَا فَعَلَ الْمَشِيْبُ

يعني كاش چه! زما ځواني كله په بيرته راګرزيدلې وې، نو ما به هغې ته وئيلي وې چه بوډاتوب زما سره څه سلوك اوكړو.

بيا ئې يو د افسوس اسويلې اوكړو او ئې وئيل: افسوس چه! ما د خپلې ځوانۍ دولت بخپله لوټ كړو، خو! **"د ورخ نه تيرې شوې اوبه په بيرته نه راځي."** ما د ځوانۍ قدر اونه كړو، نه مې پكښې څه نيكۍ اوكړې او نه مې پكښې د آخرت څه تيارې اوكړه او زما ځواني هسې د غفلت په كټ كښې په اودو تيره شوه.

دن بھر کھیلوں میں خاک اُڑائی
لاج آئی نہ ذرّوں کی ہنسی سے

شب بھر سونے ہی سے غرض تھی
تاروں نے ہزار دانت پیسے

تولہ ورځ به زه په خاورو لوبيدمه
هم د شکوپه خندا نه شرميدمه

شپه او ورځ به مې د خوب سره غرض وو
هم د ستورو په پيغور نه پوهيدمه

www.dawateislami.net

اوس چه راباندې بوډاوالې راغلې دې نو صحت مې خراب او بدن مې کمزورې شو، د عبادت د زيات والي شوق خو مې پيدا شو خو د بوډاوالي په وجه مې حوصله ختمه شوه.

بيا هغه ضعيفه کس په هغه زلمي باندې انفِرادي کوشش کولو کښې اووئيل: ځويه! د الله عَزَّوَجَلَّ په فضل او احسان ته لا اوس زلمې ئې، د دې نه فائِده واخله، عبادت ته ملا کلکه اوتړه او د ملا د تيټيدو نه مخکښې د الله تعالیٰ په بارګاه کښې سر ټيټ کړه، ګنې په بوډاتوب کښې به زما په شان په ټيټه ملا په ځوانئ پسې ګرځې خو د افسوس او پښيمانتيا نه سِوا به هيڅ هم په لاس نه درځي. د افسوس لاسونه به مروړې خو په لاس به هيڅ هم نه درځي او د حالاتو سره به څه په دې ډول مخامخ کيږې [يعني داسې افسوس به کوې چه]:"ماشوم والې مې په لوبو کښې بيالودو، ځواني مې په خوبونو کښې تيره کړه او، اوس بوډاوالي ته ژاړم."

د مهربانئ او نصيحت په دې انداز کښې خبرو اترو او د انفرادي کوشش د مدني ګلونو خوشبو د هغه زلمي په زړه او دماغو ډير زيات اثر اوکړو. لږ ساعت مخکښې هغه بوډا د ټوقې په تير باندې ويشتونکې زلمې د انفرادي کوشش نه متاثِره شوې وو او اوس ئې د هم هغه بوډا په مخکښې د آئِنده د پاره د ځوانئ د قدر کولو او د پرهيزګارئ د ژوند تيرولو وعدې او لوظونه کول.

www.dawateislami.net

شهزاده اعلٰحضرت، مُفتئ اعظم هِند مولانا مُصطفٰى رضا خان عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن په خپل نعتيه دِيوان "سامانِ بخشش" کښ د ژوند د قدر کولو درس په دې انداز کښ فرمائي:

رِیاضَت کے یہی دن ہیں، بُڑھاپے میں کہاں ہِمّت
جو کچھ کرنا ہو اَب کرلو، ابھی نُوری جَواں تم ہو

د رياضت او عبادت دي هم دا ورځې،
چا کښ نه وي بوډا توب کښ بيا هِمّت

که کوې نو اوس دِ وخت د عبادت دې،
ځکه ئې چه ته نُوري اوس په ځوانئ کښ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د کانړي په جواب کښ ګل پيش کړئ!

خوږو خوږو اسلامي وروڼړو! بيان کړي شوي حکايت کښ د عبرت او نصيحت ډير قيمتي مدني ګلونه دي. په هغې کښ يو مدني ګل دا دي چه که څوک د اعتراض په انداز کښ يا د توقو په انداز کښ په تاسو پورې څه خبره اوکړي نو د خبتي جواب په کانړي سره د ورکولو په ځائ د صبر او برداشت نه کار واخلئ. د موقع په مناسبت سره په ښه طريقه د پوهه کولو کوشش او د زهرجنو ازغو په جواب کښ د مدني ګلونو د وړاندې کولو سُلوك به اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ تاسو په مدني نتيجو راتلو

کښې کامياب کړي بلکه د دې مدني مقصد په لاره کښې به اسانياني پيدا کړي چه "ما ته د خپل ځان او د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي." او مدني اِنقلاب به راولي. اِنْ شَآءَاللهعَزَّوَجَلَّ

تو پیچھے نہ ہٹنا کبھی اے پیارے مبلغ
شیطان کے ہر وار کو ناکام بنا دے (وسائِلِ بخشِش)

اے خوړه مُبَلِّغه کله هم مه په شا کېږه
ناکام کړه په هِمَّت سره هر وار د شيطان

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د نيکۍ دعوت عام کړئ

خوږو خوږو اسلامي وروڼو! د دې واقعې نه دا مدني ګل هم په لاس راغې چه مسلمانان پوهه کول او د نيکۍ دعوت عام کول پکار دي. ځکه چه په دې کښې د خپل ځان او د نورو اسلامي وروڼو دِيني او دُنياوي خيرونه پټ پراته دي، ځنګه چه په پاره 27 سُورَةُ الذّٰرِيٰت، آيت 55 کښې د الله عَزَّوَجَلَّ فرمانِ عاليشان دې:

وَّ ذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ کنزُالاِيمان: او نصيحت اوکړئ ځکه چه نصيحت مسلمانانو ته فائِده ورکوي.

www.dawateislami.net

مجھے تم ایسی دو ہمّت آقا　　دوں سب کو نیکی کی دعوت آقا

بنادو مجھ کو بھی نیک خصلت　　نبیِّ رحمت، شفیعِ اُمّت

ما ته داسې راکړې هِمّت آقا
چه ورکړم هر يو ته د نيکۍ دعوت آقا

جوړ کړې ما هم نيك خصلت آقا
نبئ رحمت، شفيعِ اُمّت

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!　　صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د وخت د نعمت قدر اوکړئ

د دې حِکايت نه دا هم معلومه شوه چه د وخت په ناقدرۍ کولو يو وخت سړې پښيمانه شي، خصوصاً په ځوانۍ کښې بې فِکرې، بې پرواهي او د دې شکلې وختونو بې قدرې په بوډاوالي کښې د پښيمانتيا سبب جوړيږي. ځکه چه د چا د ځوانۍ سفر د ګناهونو په تېرو کښې تېريږي نو چه کله بيا هغه په بوډاوالي کښې د نيکو رنړاګانو ته مخ ورګرزوي نو بيا ترې وخت تېر وي، که هغه وخت ښوك څه کول هم غواړي نو د بدن او اندامونو کمزورې او د صحت خرابي د هغه حوصلې کمزورې کړي، لِهٰذا چه تر څو د ځوانۍ نعمت وي او صحت مو روغ وي، نو دا غنيمت اوګڼړئ او د زيات نه زيات عِبادت او د ښو کارونو په عادت باندې د استقامت موندلو د پاره کوشش اوکړئ او که نن هم د

www.dawateislami.net

نيکو نه ډېره اوکړه او زړه هم په بدو کښې مشغول کړو او د هِمّت، حوصلې او د وخت نعمت مو ضايع کړو نو صبا به پښېمانه ئې خو بيا به د پښيمانتيا او د افسوس په وجه د لاسونو مروړلو نه هيڅ هم په لاس نه درځي.

د وخت تيز رفتاره سفر زمونږه شپې او ورځې په تيزئ سره غوځوي، د وخت واګې کله د چا په لاس راغلې دي او د وخت ګاډې ته خوك اووائي چه لږ په قلاره څه! بس نن د وخت قدر اوکړئ او د دې نه فائِده اوچته کړئ ګني بيا تلې وخت خو به مو ياديګې ضرور خو په لاس به نه درځي.

سدا عیش دَوراں دِکھاتا نہیں
گیا وقت پھر ہاتھ آتا نہیں

مفهوم: هميشه عيش په ژوندون چا دي ليدلې
تلې وخت په بيرته بيا کله راغلې

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ځواني څه ته وائي؟

د دعوتِ اسلامي د اشاعتي ادارې مکتبةُ المدينه چاپ کړې شوې د 1548 صفحو په کتاب "فيضانِ سُنّت" جِلد اوّل صفحه 713 کښې دي: د لُغاتو د کتابونو مطابق (د بالِغ کيدو نه واخله) د 30 يا 40 کالو پورې

www.dawateislami.net

انسان ځوان وي: 30 نه 50 کالو پورې د ځوانئ او بوډاوالي د مينځه وقفه يعنې پوخ عمر وي او د هغې نه پس بوډاوالې راشي."

فيضان قرآن او زلمې

خوږو خوږو اسلامي وروڼو! د دماغي او بدني صلاحيتونو نه په صحيح معنو کښې په ځوانئ کښې کار اغستې شي، د عِلمِ دين حاصلولو او مطالعه کولو عمر هم د ځوانئ دې، په بوډاوالي کښې خو ډېر ځل د عقل او پوهې صلاحيتونه بيکاره شي، د غور او فکر صلاحيتونه کمزوري شي، د ياد داشتو خزانه خالي شي، د دماغو د خلل په وجه انسان د ماشومانو په شان کارونه شروع کړي او د هغه نه ځينې وخت داسې د خندا کارونه اوشي چه سړي له بې اختياره خندا ورشي. خو خوشخبري ده د هغه زلمي د پاره څوک چه د تلاوتِ قرآن عادت لري چه که داسې ځوان باندې بوډاوالې راشي نو هغه به د دې مصيبتونو او افتونو نه په امان کښې اوسي.

ښنګه چه مُفسِّرِ شهير حکيمُ الأُمّت حضرت مُفتي احمد يار خان نعِيمي عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِی نقل کوي: "حضرتِ سيِّدُنا عِکرمه رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ فرمائي: کوم مسلمان چه د تِلاوتِ قرآن عادت لري، په هغه به اِنۡ شَآءَ اللهعَزَّوَجَلَّ دا (يعنې په ځوانئ کښې د حاصل کړې عِلم په بوډاوالي کښې د هيريدو) حالت نه راځي." (نورالعرفان، پ۱۷، الحج، تحت الآيه :۵)

www.dawateislami.net

فِلموں سے ڈِراموں سے دے نفرت تُو اِلٰہی!
بس شوق مجھے نعت و تلاوت کا خدا دے

د فلمونو، ډرامو نه نفرت راکړې اِلٰهي
شوق راکړې د نعتونو او تلاوت اے زما خدایا

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د ځوانئ عبادت په بوډاوالي کښې د خير سبب

خوږو خوږو اسلامي وروڼړو! د بيان کړې شوې رِوايت نه معلومه شوه چه د قرآن تِلاوت کونکې ځوان که بوډاوالي ته اورسيدو نو د قرآن د تِلاوت په برکت به په هغه حالت کښې د نِسيان (يعنې د هيرېدو) د افت نه په حفاظت کښې وي. دا منظر خو عام ليدلې شي چه زيات بوډاګان د هِذيان (يعنې بدو ردو وئيلو) او نِسيان (يعنې د هيرېدو) په مرض کښې اخته وي، خو ځينې خوش نصيبه داسې هم شته چه هغوئې اګر چه بوډاوالي ته رسيدلي دي خو بيا هم د عِلمي جلالت او دِماغي طاقت داسې شان او شوکت لري چه ليدونکې حيران پاتې شي، د دې ټولو عظمتونو يو سبب د ځوانئ عِبادت او د قرآنِ پاك تِلاوت دې.

مدرسَةُ المدينه بالِغان

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ! په ځوانانو کښې د عِبادت او رياضت د شوق زياتولو او د قرآنِ مجيد د تعلِيم عامولو د پاره د تبليغِ قرآن و سُنّت

www.dawateislami.net

عالمګير غير سياسي تحريك دعوتِ اسلامي مضبوط کوششونه د صفت وړ دي. چه په هغې کښې يوه ”مدرسةُ المدينه بالغان“ هم ده، د دنيا د ډېرو ملکونو په مختلِف ځائيونو او جُماتونو کښې عام طور د ماسخُتن د مانځه نه پس د زرګاؤ مدرسةُ المدينه ترکيب کيږي، چه په هغې کښې اسلامي وروڼه فِي سَبِيلِ الله د صحيح مخارجو او د حروفو د صحيح ادا کولو سره قرآنِ کريم زده کوي، دعاګانې يادوي، مونځونه صحيح کوي او د سنّتو تعلِيم حاصلوي.“

يہی ہے آرزو تعلیمِ قرآں عام ہو جائے

ہر اک پرچم سے اونچا پرچمِ اسلام ہو جائے

دا مې ارمان دې چه تعليم د قرآن عام شي

د هر بيراغ نه اوچت بيراغ د اسلام شي

مدرسةُ المدينه بالِغات

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ! د دعوتِ اسلامي په مدني ماحول کښې د قرآنِ پاك د تعلِيم (حفظ و ناظره) د عامولو د پاره د اسلامي ورونړو د مدرسةُ المدينه بالِغان سره سره د غټ عمر د اسلامي خويندو د مدرسةُ المدينه بالِغات هم ترکيب شته دې، چه په هغې کښې په زرګاؤ اسلامي خويندې د قرآنِ پاك فِي سَبِيلِ الله تعليم حاصلوي. په دې مدرسو کښې اسلامي خويندې اسلامي خويندو ته تعليم ورکوي، د دې نه علاوه په ملك کښې

www.dawateislami.net

دننه او باهر بېشماره مدرسې د ”**مدرسةُ المدینه**“ په نوم قائِمې دي. په پاکستان کښې (د رجبُ المُرجّب ١٤٣٥ھ پورې) زیات وکم 2064 مدرسې قائِمې دي چه په هغې کښې تقرِیباً 101410 مدني ماشومانو (هلکانو او وړو جینکو) ته د حِفظ او ناظِره فِي سَبِیلِ الله تعلِیم ورکولې شي.

عطا ہو شوق مولیٰ مدرَسے میں آنے جانے کا
خدایا ذَوق دے قراٰن پڑھنے کا، پڑھانے کا

مولیٰ راکړې شوق د مدرسې د تلو راتللو
مینه راکړې د تعلِیمِ قرآن حاصلولو او ورکولو

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مدني ماحول کم تر بالا تر کړل

د دعوتِ اسلامي شعبې ”**مدرسةُ المدینه بالغان**“ د هر یو زلمي د پاره قرآنِ پاك زده کول، اخلاقیات صحیح کول، په عبادت کښې زړه لګیدل، بلکه دا چه د آخرت تیاري کول اسان کړل. څنګه چه د یو اسلامي ورور د بیان خلاصه ده: [وائي چه] ”زما ګناهونه ډېر زیات وو. چه په هغې کښې د V.C.R (وي. سي. آر) لِيډ [کنکشن] ورکول، د شپې د لوفرو هلکانو سره ګرځیدل، هره ورځ دوه بلکه درې درې فلمونه کتل او په ورائِټي پروګرامونو کښې شپې بربادول شامِل دي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ! د بابُ المدينه کراچۍ د علاقې "نيا آباد" د يو اسلامي ورور د مسلسل انفرادي کوشش په برکت سره د علاقې مدرسةُ المدينه (برائے بالغان) ته د تللو ترکيب جوړ شو او دغسې راته د عاشِقانِ رسول صحبت نصيب شو او زه د تبلِيغِ قرآن و سُنّت د عالمګِير غير سياسي تحرِيك دعوتِ اسلامي په مدني ماحول کښې شامِل شوم او په مدني کارونو کښې مصروف شوم." (غِيبت کي تباه کارياں ص١٤٧)

ہمیں عالِموں اور بزرگوں کے آداب سکھاتا ہے ہر دم سدا مَدَنی ماحول
ہیں اسلامی بھائی سبھی بھائی بھائی ہے بے حد محبت بھرا مَدَنی ماحول

مونږ ته د عُلَماء او بزرګانو آداب
زده کوي هر دم سدا مدني ماحول

دي اسلامي ورونړه ټول ورونړه ورونړه
دي د محبتونو نه ډك دا مدني ماحول

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ځواني غنيمت اوګڼړئ

جليلُ القدر تابِعي حضرتِ سيِّدُنا عَمرو بن مَيمُون اَودِي رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ نه رِوايت دي چه سرکارِ نامدار، د مديني تاجدار صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم يو کس ته په نصيحت کښې اوفرمائيل: پينځه خيزونه د پينځه خيزونو نه مخکښې غنيمت اوګڼړه: "د بوډاوالي نه مخکښې ځواني، د بيمارئ نه

مخکښې روغ صحت، د فقيرئ نه مخکښې مالداري، د مصروفِيّت [يعني نا اوزګارتيا] نه مخکښې فُرصت [يعني اوزګار وخت] او د مرګ نه مخکښې ژوند.“ (مِشْكَاةُ المَصَابِيْح،كتاب الرقاق، الفصل الثانى، ۲/۲٤٥، حديث:۵۱۷٤)

مشهور صوفي شاعِر حضرتِ سيِّدُنا شيخ مُصلِحُ الدِّين سعدي شِيرازي عَلَيهِ رَحْمَةُ اللهِ الهَادِى فرمائي:

کُنُوْنَتْ کِه دَسْتَست خارِی بُکُنْ
دِگَرکی بَرآرِی تُو دَست اَزْ کَفَن

(بوستانِ سعدى، باب اوّل،درعدل و تدبير و راى، ص۴۸)

(يعني اے غافِل انسانه! اوس چه ستا روغ او د هِمّت والا لاسونه خلاص دي نو ته په دې لاسونو څه کار اوکړه، صبا چه دا کله په کفن کښې اوترړل شي نو بيا ئې خلاصيدل کله نصيب کيږي!)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د ځوانئ قدر اوکړئ

د ځوانئ په باره کښې د حکيمُ الاُمّت مُفتي احمد يار خان نعيمي عَلَيهِ رَحْمَةُ اللهِ الغَنِى د ليکلي شوي کلام خلاصه ده: ”چه ځواني په لوبو ټوقو کښې تيره کړي او بيا په بوډاوالي کښې اندامونه بيکاره شي نو بيا د ډير عِبادت خواهِش کول بې وقوفي ده، چه څه کوئ نو په ځوانئ کښې ئې اوکړئ

ځکه چه د صالِح [يعني نيك] زلمي ډيره غټه درجه ده. لِهٰذا صحّت، ځواني، مالداري او ژوند بيکاره مه ضائِع کوئ، په دې کښې نيك اعمال اوکړئ ځکه چه دا نعمتونه بيا بيا نه نصيب کيږي. ميان مُحمّد بخش رَحۡمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیۡه فرمائي:

سدا نہ حُسن جوانی رہندی، سدا نہ صحبت یاراں
سدا نہ بلبل باغاں بولے، سدا نہ باغ بہاراں

يعني نه دا ښکلې ځواني هميشه سلامته وي او نه د دوستانو او خپلوانو صحبتونه هميشه پاتې وي. په باغ کښې هره ورځ چغيدونکې بلبلې او د باغ سپرلي هم هميشه پاتې کيدونکې نه دي.

(مِرۡاٰةُ المَنَاجِيۡح،٧/١٦بتصرف)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِيۡب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د وفات په وخت کښې د اميرِ مُعاوِيه فرمان

د حضرتِ سيِّدُنا امِير مُعاوِيه رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنۡهُ د وِصال وخت چه کله نِزدې راغې، نو هغوئي رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنۡهُ اوفرمائيل:"ما کښينوئ." چه کله کښينولې شو نو په ذِکرُاللّٰه او تسبيح کښې مشغول شو. بيا ئې په ژړا کښې خپل ځان ته (د عاجزئ په طور) اوفرمائيل: اے مُعاوِيه (رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنۡهُ)! اوس په بوډاوالي او د کمزورئ په وخت کښې درته د اللّٰه ذکر درياد شو، هغه وخت دِ څه کول چه کله دِ د ځوانئ خاخ شين او تازه وو."

(اَلۡبَابُ الۡاِحۡيَاءُ، الباب الاربعون فی ذکر الموت ومابعده، ص٣٥٢، مختصراً)

www.dawateislami.net

د بزرګانو عاجِزي زمونږ د پاره رهنُمائي ده

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! زمونږه اسلافِ کِرام رَحِمَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی د نیکو ځومره قدردان او عاجزي لرونکي وو چه د محبوبِ ربِّ اکبر صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د جلیلُ القدر صحابي کیدو او ټول ژوند په نیکو کښې د تیرولو نه باوجود ارمان کوي چه کاش! د نور زيات عبادت او رياضت سعادت راته نصيب شوې وې، د هغوئي په دې عاجزئ کښې زمونږه د پاره رهنُمائ ده چه اے ځوانانو! ځواني ډير لوئي نعمت دې، د دې قدر اوکړئ، دا په فُضُولو کارونو کښې مه تیروئ ګڼې چه تر څو پوهیږئ تر هغې پورې به غشې د لِیندې نه اوتې وي او د لِیندې نه وتلې غشې په بیرته نه راځي.

غَافِلْ مَنَشِیں نہ وَقْتِ بَازِی سْت
وَقْتِ هُنَرَاسْت وَکَارْسَازِی سْت

يعني اے زلمِيه! غافِله مه کښينه، دا د ارام او غفلت وخت نه دې بلکه د هُنر زده کولو او د کار وخت دې.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د عِبادت په برکت په بوډاوالي کښې هم ځواني

حضرتِ علّامه اِبنِ رجب حنبلي عَلَيهِ رَحمَةُ اللّٰهِ القَوِی په ځوانئ کښې د عبادت په باره کښې فرمائي:"چا چه الله عَزَّوَجَلَّ په هغه وخت کښې ياد

www.dawateislami.net

اوساتو چه کله هغه زلمې او طاقتور وو نو الله عَزَّوَجَلَّ به په هغه وخت کښې د هغه خيال اوساتي چه کله هغه بوډا او کمزورې شي او هغه ته به په بوډاوالي کښې هم د اوريدو او د ليدو ښه قوّت، د بدن طاقت او ښه ذهانت [يعني د دماغو طاقت] ورکړي.

حضرتِ ابو الطيب طِبري رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه ته د سلو کالو نه زيات عمر نصيب شوې وو، هغوئې رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه په ذهني او بدني لحاظ سره تندرست او طاقتور وو، د هغوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه نه چا د صحت د راز تپوس اوکړو نو ارشاد ئې اوفرمائيلو چه:"ما په ځوانئ کښې خپل بدني صلاحيت د ګناهونو نه بچ ساتلي وو او نن چه زه بوډا شوې يم نو الله عَزَّوَجَلَّ هغه زما د پاره پاتې ساتلي دي. د دې برخلاف حضرتِ جُنيد رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه يو بوډا سړې اوليدو چه هغه د خلقو نه سوال کولو، نو دوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه اوفرمائيل چه: دې سړي په ځوانئ کښې د الله عَزَّوَجَلَّ حقونه ضائِع کړي وو نو په بوډاوالي کښې الله عَزَّوَجَلَّ د ده طاقت ضائِع کړو."

(مجموعه رسائل ابن رجب ۳/۱۰۰ملخصاً)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د ځوانئ محنت په بوډاوالي کښې سهولت

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! خوشخبري ده د هغه صالِح [نيك] زلمي د پاره د چا ځواني چه د الله عَزَّوَجَلَّ په عِبادت کښې تيره شوه او په عبادت کولو کولو کښې پرې بوډاوالي راغې او بوډاتوب هم داسې چه د

www.dawateislami.net

عِبادت شوق خو ئې شته خو صحّت او هِمّت ئې کار پرېښودې وي، نو اِنْ شَآءَاللهعَزَّوَجَلَّ هغه ته به د دې ناچارئ په حالت کښې هم په روغ صورت او په ځوانئ کښې د کړو عبادتونو همره ثواب ورکولې شي چنانچه حضرتِ سیِّدُنا اَنَس بِن مالِك رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ فرمائی:"چه کله بنده (د اسلام په حالت کښې په نیکو کولو کولو کښې) د عُمر آخرې حصّې ته اورسیږي نو الله تَعالٰی د هغه په اعمال نامه کښې هغه نیکیانې مسلسل لیکې کومې چه به هغه په خپله ځوانئ کښې کولې."

(مُسْنَدِ اَبِیْ یَعْلٰی، مسند انس بن مالک، ۳/۲۹۳،حدیث:۳۶۶٦ملتقطاً)

د صالِح ځوان د پاره په بوډاوالي کښې اِنعام

حکِیمُ الاُمّت مُفتي احمد یار خان نعیمي رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ فرمائي:"کوم بوډا انسان چه د بوډاوالي په وجه زیات عِبادت نه شي کولې او هغه په ځوانئ کښې ډېر عِبادتونه کړي وي نو الله عَزَّوَجَلَّ هغه معذوره ګڼړي او د هغه په اعمال نامه کښې هم هغه د ځوانئ عِبادتونه لیکې. (عارِف بِاللّٰه حضرتِ سیِّدُنا شیخ سعدي شِیرازي رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ فرمائي:)

رَسم است کہ مَالِکَانِ تَحرِیر   آزاد کُنَند بَندَہ پِیر
اے بَارِ خُدَا، اے عَالَم آرا   بَرسَعدِی پِیر خُود بہ بَخشَا

(یعني د غلامانو د مالکانو طریقه ده چه هغه بوډا غلام ازادوي، اے زما پروردِګاره عَزَّوَجَلَّ! اے دُنیا ښائِسته کونکیه! د ضَعِیفُ الْعُمر سَعدِي هم بخښنه او مغفِرت اوفرمائے)

(مِرْاٰۃُ المَنَاجِیْح،۷/۸۹)

www.dawateislami.net

لِهٰذا د ځوانئ قدر اوکړئ او زيات نه زيات عِبادت اوکړئ، ځکه چه صبا هم کله بوډاوالي د زيات عِبادت کولو نه معذوره کړي نو د الله عَزَّوَجَلَّ د لوئ دربار نه درته د تندرستئ او ځوانئ په شان د عبادت ثواب راروان وي.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د الله عَزَّوَجَلَّ ګران بنده

حديثِ قُدسي دې: د حضرتِ سيّدُنا عبدُ الله بِن عُمر رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا نه رِوايت دې چه د نبئ پاك، صاحِبِ لولاك صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمانِ عالي شان دې چه الله عَزَّوَجَلَّ ارشاد فرمائي: "زما په تقدِير باندې ايمان راوړونکي، زما په لِيك پاندې راضي اوسيدونکي، زما په ورکړې شوي رزق باندې قناعت [صبر] کونکي او زما د رضا د پاره خپل نفساني خواهشات پريښودونکي ځوان زما په بارګاه کښې زما د ځيني فرښتو په شان دې." (جَمْعُ الجَوَامِع،٩/٢٧٦،حديث:٢٨٧١٤)

واقعي! که انسان د الله عَزَّوَجَلَّ منونکي او فرمانبردار جوړ شي او د هغه د محبوب رحمتِ عالميان صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په رشتيني غلام جوړ شي نو هغه د فرښتو په شان بلکه د ځيني فرښتو نه هم غوره وي.

فرِشتوں سے بہتر ہے انسان بننا
مگر اِس میں لگتی ہے محنت زیادہ

www.dawateislami.net

د فرښتو نه بهتر دي انسان جوړيدل
خو دا غواړي محنت ډير زيات

د فرښتو نه غوره څوك

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! ياد ساتئ ”زمونږه رسولان د فرښتو د رسولانو نه غوره دي او د فرښتو رسولان زمونږه د اولياء نه غوره دي او زمونږه اولياء د فرښتو د عوام يعني د غيرِ رسول نه غوره دي. فُسّاق و فُجّار [بد كاره او نافرمانه] د فرښتو نه په هيڅ شان هم نه شي غوره كيدې.“ (فتاوی رضويه ، ۲۹/۳۹۱،النبراس ، ۵۹۵)

د حضرتِ سيّدُنا عبدُ الله بِن عُمر رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا نه رِوايت دي چه د نبئ رحمت، شفِيعِ اُمّت صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمانِ با عَظَمت دي:” الله عَزَّوَجَلَّ د داسې كس سره محبّت كوي چا چه خپله ځواني د اطاعتِ خداوندي د پاره وقف كړې وي.“ (حِلْيَۃُ الاَوْلِيَاء ،۵/۳۹۴،حديث:۷۴۹۶)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو!بيان كړې شوي دواړو رواياتو كښې د اطاعت ګزارو د پاره بيشماره بركتونه او عِنايتونه دي چه كوم نيك بخته خپل د ځوانئ عمر د خدائے حنّان و منّان عَزَّوَجَلَّ د رضا په كارونو او د هغه په بندګئ كښې تير كړي، د ناجائِزه شوقونو او بدو خواهشونو نه خپله ځان بچ اوساتي، د هغه د پاره د الله عَزَّوَجَلَّ د باركاه نه د عِزّت او

www.dawateislami.net

عَظَمَت د مُقام او د محبوبِيّت د درجې د موندلو اُمِّيد او خوشخبري ده ځکه چه په ځوانئ کښې د نفس د طاقتور اس واګې راټينګول مشکل وي، په هم دې وجه د ځوانئ عبادت ته زيات فضيلت حاصل دې، څنګه چه حکِيمُ الاُمّت مُفتي احمد يار خان نعيمي عَلَيهِ رَحمَةُ اللهِ الغَنِي ليکي:" په ځوانئ کښې دِ د ګناهونو نه ځان ساتي او ربّ عَزَّوَجَلَّ دِ ياد ساتي ولې چه په ځوانئ کښې اندامونه قوي او نفس د ګناهونو طرف ته (زيات) زور کوي ځکه د دې وخت عبادت د بوډاوالي د عبادت نه افضل دې."

(مِرْاٰةِ المَنَاجِيْح، ١/٤٣٥)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! د فِتنو نه ډک په دې دور کښې چه په بدقسمتئ سره ډير زيات ځوانان د قرآن و سنّت نه لرې، د ځوانئ په مستئ کښې نشه، د حرص او د دنيا د خواهشاتو په نشه کښې ورک او د نفس و شيطان د لاسه بې وسه د ګناهونو او بې حيائې سيلاب په مخه کړې وو چه د تبلِيغِ قرآن و سُنّت عالمګير غير سياسي تحريک دعوتِ اسلامي په ډير لوئې هِمّت سره د اصلاحِ اُمّت بيراغ اوچت کړو او د دې ګناهونو او د بې حيائې د سيلاب حصاررولو د پاره ئې د کاميابو کوششونو سفر شروع کړلو. د دعوتِ اسلامي کاميابي د رنړا ورځې په شان هر يو ته ښکاره ده، ځکه چه هغه ځلمي چه هغه د ظالِم نفس او شيطان غلامان ښکاريدل، په خوش قسمتئ سره د دعوتِ اسلامي په مدني ماحول کښې

شامِل شول نو د هغوئي په سپيره ژوند کښې د مدني انقلاب سپرلې راغي او هغوئي د خپلې ځوانئ د سپرلو نه ډکې ورځې د الله عَزَّوَجَلَّ او د هغه د خوږ رسول صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په نوم وقف کړې او د دې مدني مقصد عامونکي جوړ شو چه "ما ته د خپل ځان او د ټولې دُنيا د خلقو د اِصلاح کوشش کول دي."

د مِلّت ځوانان او دعوتِ اسلامي

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ! د دعوتِ اسلامي د مدَني ماحول په ګڼړ شمير انقلابي کارونو کښې يو اهم ترين کار دا دې چه دې مدني ما حول په ګناهونو کښې ورك او هر وخت صرف د دنياوي مستقبل د بهترئ په فکرونو کښې پريشانه اوسيدونکي زلمي د تقوىٰ په لاره روان او په فکرِ آخرت کښې مصروفِ عمل کړل. د دې مدني ماحول په برکت سره ګڼړ شمير ځلمي اسلامي وروڼړو د دنيا د رنګينيانو او د ځوانئ د غفلتونو نه مخ واړولو او د الله عَزَّوَجَلَّ په لاره کښې وقف شول. دې ته د دعوتِ اسلامي په اصطلاح کښې "وقفِ مدينه" وائي.

مقبول جہاں بھر میں ہو دعوتِ اسلامی
صدقہ تجھے اے ربِّ غفّار! مدینے کا

مقبول دِ ټول جهان کښې شي دعوتِ اسلامي
اے ربِّ غفّاره! په خاطر د مديني

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

د غوره ژوند راز

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! تاسو ته مدني عرض دې چه د خپلې دنیا او آخرت ښه کولو او د ژوند وختونه قیمتي جوړولو د پاره د دعوتِ اسلامي د مدني ماحول سره تړون اوکړئ او د الله عَزَّوَجَلَّ د عبادت د پاره ملا کلکه اوتړئ ځکه چه د ټولو نه د غوره ژوند راز د الله عَزَّوَجَلَّ په عِبادت کښې پټ دې. څنګه چه مُفَسِّرِ شهِیر حکِیمُ الاُمّت مُفتي احمد یار خان عَلَیْہِ رَحمَۃُ الْمَنَّان فرمائي: ژوند د هر چا تیرېږي، غوره ژوند هغه دې کوم چه د الله تبارَكَ و تَعالٰی د پاره وقف شي. الله تعالٰی د هم داسې خلقو د پاره د صدقاتو خصوصي حکم ورکړې دې کوم چه خپل ژوند د الله (عَزَّوَجَلَّ) د پاره وقف کړي." (تفسیرِ نعیمی،۳/۱۳٤، ملتقطاً)

د الله رَبُّ العِزّت عَزَّوَجَلَّ دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بې حِسابه بخښنه اوشي.

آمِیْن بِجَاہِ النَّبِیِّ الْاَمِیْن صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

قضا حق ہے، مگر اِس شوق کا اللہ والی ہے
جو اُن کی راہ میں جائے وہ جان اللہ والی ہے (حدائقِ بخشش)

یعني مرګ خو حق دې، خو د الله د لارې د شوق لرونکي مدد ګار الله دې، څوك چه د هغه په لار کښې قربان شي هغه د الله والا دې.

د اوليا صِدِّيقينو ثواب موندونكي

د حضرتِ سيِّدُنا اَنَس بِن مالِك رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ نه رِوايت دې چه رسولُ الله صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائيلي دي: د الله عَزَّوَجَلَّ د حرام كړې شوي څيزونو د بچ كيدو او د هغه په احكاماتو باندې عمل كونكي زلمي ته الله عَزَّوَجَلَّ فرمائي ستا د پاره د اولياو صِدِّيقينو همره ثواب دې.

(الترغيب فی فضائل الاعمال،باب فضل عبادة الشاب الخ،ص۷۸ مختصرا)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د الله عَزَّوَجَلَّ حقيقي بنده

د حضرتِ سيِّدُنا عبدُ الله بن مسعود رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ نه رِوايت دې چه رسولُ الله صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائيلي دي: الله عَزَّوَجَلَّ! په خپل مخلوق كښې هغه ښكلي ځلمي د ټولو نه زيات خوښوي چا چه خپله ځواني او ښائِست و جمال د الله عَزَّوَجَلَّ په عبادت كښې لګولي وي، الله عَزَّوَجَلَّ د فرښتو په مخكښې په دا سې بنده باندې فخر كوي او ارشاد فرمائي: "دا زما حقيقي بنده دې." (الترغيب فی فضائل الاعمال،باب فضل عبادة الشاب الخ،ص۷۸)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي وروڼړو! څومره بختور دي هغه ځلمي چا ته چه د الله عَزَّوَجَلَّ په بارګاه كښې د محبوبيّت شرف حاصل شي، د چا ځواني چه د الله عَزَّوَجَلَّ په فرمانبردارئ كښې تيره شوه، د قدرت لرلو نه

باوجود چه د چا لمن د نفس په ټكۍ او د شيطان په جالونو كښې او نه نښتله او په چا چه د الله عَزَّوَجَلَّ د يرې غلبه قائِمه وه، د هغه خوش نصيبو د پاره ذكر كړې شوې مبارك رِوايت خوشحالونكې زيرې دې او داسې ځلمې په معاشره كښې هم لوئ مقام او مرتبه او عِزّت و عظمت لري.

وہی جواں ہے قبیلے کی آنکھ کا تارا
شباب جس کا ہے بے داغ، ضرب ہے کاری

د قبيلې د سترګو ستورې دې هغه ځلمې
د چا ځواني چه وي بې داغه،او ګزار مضبوط

حيا دار ځلمې

د ځوانئ سپرلې د مدينې په خوشبويانو باندې د خوشبوداره كولو د پاره، د ځوانئ دوران د داغداره كيدو نه د بچ كولو د پاره او شرم حيا لرونكې جوړيدو د پاره د دعوتِ اسلامي د اشاعتي ادارې مكتبةُ المدينه د سنّتو نه د ډك بيان "با حيا نوجوان" كيسټ په هديه سره حاصل كړئ. اَلۡحَمۡدُلِلّٰه عَزَّوَجَلَّ! د دې بيان د 64 صفحو رساله هم د مكتبةُ المدينه نه په هديه سره تر لاسه كيدې شي. پخپله ئې هم اولولئ او نورو ته ئې هم په تُحفه كښې وركړئ، اِنۡ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ د ډيرو بركتونو خزانه به په لاس درشي. ځوانانو ته د غلطو لارو او د سستئ د عادت پريښودو د پاره، د اسلافِ كِرام په لارو د تللو او د دين او مِلّت د خدمت كولو او

صرف دينِ اسلام د دُنيا او آخرت د كامیابۍ ذريعه ګڼړلو باندې د پوهه كولو د پاره شاعر څه ښه وئيلي دي:

ترے صوفے ہیں افرنگی، ترے قالیں ہیں ایرانی
لہو مجھ کو رُلاتی ہے جوانوں کی تن آسانی

اَمارت کیا، شکوہِ خُسرَوی بھی ہو تو کیا حاصل
نہ زورِ حیدری تجھ میں، نہ اِستِغنائے سَلمانی

نہ ڈھونڈ اِس چیز کو تہذیبِ حاضر کی تجلّی میں
کہ پایا مَیں نے اِستِغنا میں معراجِ مسلمانی

ستا صوفے دي فرنګي، ستا قالين دي ايراني
ژړوي مي په سرو سترګو، لټول د ځوانانو اساني

څه به اوكړې كه ستا غټه بادشاهي وي
نشته زورِ حيدري[1]، نه استغنائے سلماني[2]

د دې دور په رواجونه كښ ئې مه ګوره
ما موندلي استغنا كښ، مِعراجِ مسلماني[3]

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

---

[1] د سيِّدُنا حضرتِ علي رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ طاقت
[2] د حضرت سلمان فارسي رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ په لږ مال باندې صبر
[3] يعنې د اوچتې درجې مسلماني

www.dawateislami.net

ځواني د خدائے نعمت دې

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! ځواني د الله عَزَّوَجَلَّ ډېر لوئي نعمت دې چا ته چه دا نعمت نصيب شي نو هغه له پکار دي چه د دې قدر اوکړی او زيات نه زيات وخت په عبادت او فرمانبردارئ کښې تير کړي، د وخت قيمتي ملغلرې د کتبې ذريعه جوړول پکار دي. حکيمُ الاُمّت حضرتِ مُفتي احمد يار خان عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْمَنَّان فرمائی: "د ځوانئ عِبادت د بوډاوالي د عبادت نه غوره دې ځکه چه د عبادت اصل وخت ځواني ده.

شعر

کر جوانی میں عبادت کاہلی اچھی نہیں
جب بڑھاپا آگیا کچھ بات بن پڑتی نہیں

ہے بڑھاپا بھی غنیمت جب جوانی ہو چکی
ہ بڑھاپا بھی نہ ہو گا موت جس دم آگئی

کړه ځوانئ کښې عبادت،سستي ښه نه ده
چه بوډا شوې بيا هِمّت به درکښې نه وي

ځواني لاړه بوډاوالي هم نعمت دې
که مرګ راغې بوډاتوب به هم بيا نه وي

د وخت قدر اوکړه، دا غنيمت اوګڼره. تير شوې وخت بيا په لاس نه راځي." (مراۃُ المناجِيح، ۳/۱۶۷) او خصوصاً د ځوانئ د وختونو قدر

ډېر ضروري دي ځکه چه په ځوانئ کښې د انسان اندامونه مضبوط او طاقتور وي، چه د هغې په وجه په احکامو عمل کول او عبادتونه په راستئ او په ډېر ښه شان کول اسان وي، په بوډاوالي کښې بيا دا نعمتونه چرته نصيب کيږي! هغه وخت خو جُمات ته تلل هم مشکل شي. د لوَګې او د تندې د تکليف برداشت کولو همت هم نه وي، نفل څه چه د فرض روژې پوره کول هم ګران پريوځي او هسې هم د ځوانئ عبادت يو جُدا حيثيت لري څنګه چه

د عبادت کونکي ځلمي فضيلت

حضرتِ سيِّدُنا اَنَس بِن مالِك رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ نه رِوايت دې چه: د نبئ کريم، رءُوفُ الرَّحِيم صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم اِرشادِ عظِيم دې: "د سحر په وخت کښې عبادت کونکي ځلمي ته په بوډاوالي کښې عِبادت کونکي بُوډا باندې هم داسې فضيلت حاصل دې څنګه چه مُرسَلِين (صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) ته په ټولو خلقو باندې [فضيلت حاصل دې]."

(جمع الجوامع،٥/٢٣٥،حديث:١٤٧٦٩)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! د دې رِوايت نه معلومه شوه چه عِبادت ګُزار ځلمي يقيناً خوش بخته دې، د هغه د پاره د ډېرو فضيلتونو او سعادتونو خوش خبري دي، خو د دې قِسمه رِواياتو نه دِ ځوك دا نتيجه نه اخلي چه ګني بوډاګان هډو په څه کښې شمار نه دي.

زما خوږو اسلامي ورونړو! داسې نه ده، ياد ساتئ! چه دا د اسلامي معاشرې انفرادي خصوصيت دې چه هغه بوډاګان او ضعيفان هم اوچتو درجو ته خيژوي، په اسلام کښې بوډاګان بوج ګڼړل او د دوئي د کور نه د زغلولو او په څه اِداره کښې د "جمع" کولو هيڅ تصوّر نشته، د اسلام دا ځان له يو لوئ شان دې چه په دې دِينِ مُبِين کښې د رنګ و نسل، د عُمر او ونې د فرق نه بغير هر مسلمان خپل خاص مقام لري، او د دې لحاظ ساتل په بل مسلمان باندې لازِم دې، د دې مختصر وضاحت د دعوتِ اسلامي د اشاعتي اداري مكتبةُ المدينه چاپ کړې شوې د 32 صفحو په رساله "احتِرامِ مُسلِم" کښې ورکړې شوې دې. غرض دا چه! هر مسلمان که هغه بوډا وي او که ځوان، د اسلام په نظر کښې د هغه خاص اَهَمِّيَّت او شان دې. چنانچه

د بوډاوالي فضائِل

د محبوبِ ربِّ ذُالجَلال، پيکرِ جُود و نوال صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمانِ باکمال دې: "سپين وِيښته مه اوباسئ ځکه چه هغه د مُسلِم نُور دې، کوم کس چه په اسلام کښې بوډا شو اللّٰه عَزَّوَجَلَّ به د هغې په وجه د هغه د پاره نيکي ليکي او خطا به ئې معاف کړي او درجه به ئې اوچته کړي."

(ابوداؤد، کتاب الترجل، باب فی نتف الشيب، ٤/١١٥، حديث: ٤٢٠٢)

د حضرتِ کعب بِن مُرّه رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ نه رِوايت دې چه د حضورِ پرنور، شافِعِ يومُ النُّشُور صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشادِ پرنور دې: "څوک چه په

www.dawateislami.net

اسلام کښې بوډا شو، دا بوډاوالي به د هغه د پاره د قيامت په ورځ نور وي.“ (ترمذی،کتاب فضائل الجهاد، باب ماجاء ترمذی،کتاب فضائل الجهاد، باب ماجاء فی فضل من شاب شیبة فی سبیل الله ،٣/٢٣٧،حدیث:١٦٤١)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

لِهٰذا! ضعيفه اسلامي وررونړه دِ هم زړه نه ورکوتې کوي او د مايوسئ تورې ورېئځې دِ په ځان نه راخوروي ځکه چه **”که په ځوانئ کښې هم نيکئ کمې کړي وي نو اوس سهې.“**

چا څه ښه وئيلي دي:

ہے بڑھاپا بھی غنیمت جب جَوانی ہو چکی
یہ بڑھاپا بھی نہ ہو گا،موت جس دم آ گئی

ځواني لاړه بوډاوالي هم نعمت دي
که مرګ راغي بوډاتوب به هم بيا نه وي

که د ژوند د سفر په هر مقام کښې رابيدار شئ نو مايوسه کيږئ مه بلکه دا غنيمت اوګڼړئ او د ژوند سحر د مرګ په ماښام کښې د بدليدو نه مخکښې مخکښې د زارئ فرياد او تقوىٰ او پرهيزګارئ په ذريعه د الله عَزَّوَجَلَّ د راضي کولو په کوششونو کښې مصروف شئ او د يَرې او اُمِّيد د مينځ په حالت کښې ځولئ خوره کړئ او د الله عَزَّوَجَلَّ بارګاه ته

اوګرځئ، د اُمّيد نه ډك دا آيت لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ ؕ (مفهوم: ترجمهٔ كنزُ الاِيمان: د الله د رحمت نه مه نا اُمِيده كيږئ. (پ 24، الزُّمر: 53) خپل زړه ته اونيسئ، اِنْ شَآءَاللهعَزَّوَجَلَّ نا اُمِيد ه او تشه لمن نه بلكه د مغفِرتونو او بخښنو د نه ختميدونكي دولت نه به مالامال راګرځئ.

نہ ہو نومید، نومیدی زوالِ عِلْم و عِرفاں ہے
اُمیدِ مردِ مؤمِن ہے خدا کے راز دانوں میں

مفهوم: نا اميده كيږه مه، نا اُميدي د عِلم و عِرفان د ختميدو سبب ده، د مؤمِن اُمّيد خو د الله په رازونو كښې يو راز لرونكي څيز دي.

او دا هم ياد ساتئ چه د عمر په هره حصّه كښې اګر كه په بُوډاوالي كښې وي، د الله عَزَّوَجَلَّ په باركاه كښې توبه كول د نيك بختو خلقو برخه ده ګڼې په دې زمانه كښې ډير خلق چه د بوډاوالي په كور ور داخليدونكي دي په مُختلِف قسم لوبو او نورو حرامو كارونو كښې مزې لټولو كښې مصروفه دي. ځواني خو ئې مخكښې په غفلت كښې برباده كړې وي په بوډاوالي كښې ورته هم د خير توفيق نصيب نه شو، د دې نه پس به د ژوند كوم داسې وختونه راځي چه په هغې كښې د آخرت تياري اوكړې شي؟

کر نہ پیری میں تو غفلت اِختیار
زندگی کا اب نہیں کچھ اِعتبار

www.dawateislami.net

حلق پر ہے موت کے خنجر کی دھار
کر بس اب اپنے کو مُردوں میں شُمار

ایک دن مرنا ہے آخِر موت ہے
کر لے جو کرنا ہے آخِر موت ہے

مه کړه ته په سپينه ګِيره نور غفلت اختيار
بس دي د ژوند نشته نور څه اعتبار

په مرئ دِ دي د مرګ خنجر د پاسه
کړه په مړو کښ نور ته خپل ځان شُمار

يوه ورځ به ئي ته مړ آخر دِ مرګ دي
چه څه کړې هغه کوه آخر دِ مرګ دي

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! مونږ ته د خپلې ځوانئ قدر کول پکار دي ګني په بوډاوالي کښ ځينې وخت سړې ډير سخت پښيمانه وي او څه کولې هم نه شي، بنده څه کول غواړي خو حوصله ئي ملګرتيا نه کوي، ځواني يادوي خو ځواني په بيرته نه راځي او د بوډاوالي نه تنګ هم وي خو هغه ترې جدا کيږي نه. خو د هغه وخت پښيمانتيا څه فائِده نه ورکوي.

www.dawateislami.net

جو آکے نہ جائے وہ بڑھاپا دیکھا
جو جاکے نہ آئے وہ جَوانی دیکھی

بوډاتوب راباندې راغې بیرته نه ځي
نه راځي بیرته ځواني چه را نه لاړه

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! یقیناً د ځوانئ د عبادت ډیر زیات فضیلتونه دي، په ځوانئ کښې عبادت کونکي او خپل ځان د ګناهونو نه بچ ساتونکي باندې الله عَزَّوَجَلَّ ښنګه فضل کوي چنانچه

صالِح ځلمي ته ورکړې شوې اِنعام

د دعوتِ اسلامي د اشاعتي ادارې مکتبةُ المدینه چاپ کړې شوي د 56 صفحو په رساله ”کراماتِ فاروقِ اعظم“ [اُردو] په صفحه 24 کښې دي: مُشِیرِ رَسول، اِمیرُ المُؤمِنِین حضرتِ سیِّدُنا فاروقِ اعظم رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ یو ځل د یو صالِح (یعنې پرهیزګاره) ځلمي د قبر خوا ته تشریف یوړو او ورته اوئې فرمائیل:

اے فلانکیه! الله عَزَّوَجَلَّ وعده فرمائیلې ده:

وَ لِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّتٰنِ ﴿۴۶﴾

مفهوم ترجمه کنزُالاِیمان: او څوك چه د خپل ربّ په مخکښې د اودریدو نه یریږي، د هغه د پاره دوه جنّتونه دي.

اے ځلميه! وايه! په قبر کښې ستا څه حال دې؟ هغه صالِحه (نيك) ځلمي د قبر د دننه نه د هغوئي رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْهُ نوم واغستو او په اوچت آواز کښې ئې دوه ځله جواب ورکړو: "قَدْ اَعْطَانِيْهِمَا رَبِّيْ عَزَّوَجَلَّ فِي الْجَنَّةِ يعني زما ربّ عَزَّوَجَلَّ دا دواړه جنّتونه ما ته راکړي دي." (تاريخ مدينه دمشق،٤٥٠/٤٥)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ! د دې واقعې نه معلومه شوه چه څوك د نيكو نه ډك ژوند تيروي او د الله عَزَّوَجَلَّ د يَرې نه رپيږي، هغه به د الله عَزَّوَجَلَّ په کامِل رَحمت د دوو جنّتونو حقدار جوړيږي. لِهٰذا ځواني په نيکئ او پرهيزګارئ کښې تيره کړئ، د نفساني خواهشاتو د منلو نه ځان اوساتئ، د اوس نه ډير احتياط شروع کړئ! ياد ساتئ! دا ښائِست او ځواني ختميدونکي خيزونه دي او په دې باندې غرور او کبر کول کم عقلي ده.

ڈھل جائے گی یہ جوانی جس پہ تجھ کو ناز ہے
تُو بجا لے چاہے جتنا چار دن کا ساز ہے

مه نازيږه په ځوانئ دا به شي ختم
دي د دوه ورځو سازونه شي به ختم

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! اوس د دوه عبادت ګزارو او د الله عَزَّوَجَلَّ يره لرونکو ځلمو حيرانونکي واقعې اولولئ او اوګورئ چه د

www.dawateislami.net

الله عَزَّوَجَلَّ په ياد باندې خپل زړونه ابادونکو ته څنګه کرامات ورکول شي چنانچه

كرامت لرونكې ځلمې

حضرتِ سيِّدُنا مالِك بِن دِينار عَلَيهِ رَحمَةُ اللهِ الغَفّار فرمائي چه د يو سفر په دوران کښې څه سخت تکې شوم نو زه د اوبو په لټون کښې د يو ناو طرف ته روان شوم. ناڅاپه مې يو يرونکې اواز واوريدو، ما سوچ اوکړو چه شائِد دا څه خطرناك څناور دې او چرې زما طرف ته راروان دې. زه تښتيدو والا ووم چه د غرونو نه ما ته چا غږ اوکړو:"اے انسانه! داسې څه خبره نه ده څنګه چه تا سوچ اوکړو، دا خو د الله عَزَّوَجَلَّ يو ولي دې او هغه [د خپل تير شوي عمر په څه خبره] په ډير ارمان يوه اوګده سا واخستله په هغې کښې د هغه اواز اوچت شو." چه زه بيا خپلې لارې ته ور اوګرزيدم نو يو ځلمې مې په عِبادت کښې مشغول اوليدو.

ما هغه ته سلام اوکړو او د خپلې تندې مې ورته اووئيل نو هغه اووئيل: اے مالِکه (رَحمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيه) په دومره غټه بادشاهئ کښې تا يو څاڅکې اوبه هم او نه موندلې. "بيا هغه د يو ختې طرف ته لاړو او هغه ئې په ټوکر اووهلو او او ئې وئيل: "د هغه ذات په قدرت باندې مونږه په اوبو خړوب کړه کوم چه د دوړيدلو هډوکو په بيا ژوندي کولو باندې هم قادِر دې." ناڅاپه د ختې نه اوبه داسې رابهيدل شروع شوې څنګه چه د چينې نه رابهيږي.

ما چه ځان بنه خړوب کړو نو عرض مې اوکړو: "ما ته د داسې خيز نصيحت اوکړئ چه د هغې نه ما ته فائِده حاصليږي." نو هغوئي اوفرمائيل: په ځان له ځائ کښې د اللّٰه عَزَّوَجَلَّ په ذکر کښې مشغوله شئ، هغه (ربّ عَزَّوَجَلَّ) به تا په ځنګلونو کښې په اوبو باندې خړوب کړي." دائې چه اووئيل نو په خپله لاره روان شو. (الروض الفائق، ص١٦٦، بتصرفٍ)

میری زندگی بس تیری بندگی میں
ہی اے کاش! گزرے سدا یاالٰہی

زما ژوند دِ صرف ستا په بندګئ کښې
شي تير کاش! سدا[4] يا اِلٰهي

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

صالِح او [د اللّٰه نه] يريدونکې ځلمې

حضرتِ سيِّدُنا ذالنُّون مِصري عَلَيهِ رَحمَةُ اللّٰهِ القَوِی يو ځل شام ته تشريف يوړلو، هغوئي رَحمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيه د يو ډير ښکلي باغ په خوا تيريدلو څه ګوري چه يو ځلمې د منې [سيب] د وني نه لاندې په مانځه کښې مشغول دې. د هغوئي رَحمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيه په زړه کښې د هغه صالحه ځلمي سره د خبرو کولو شوق پيدا شو. فرمائي چه هغه کله سلام اوګرځولو نو ما د هغه توجُّه د

[4] هميشه

خپل ځان طرف ته د راګرځولو کولو کوشش اوکړو نو هغه د څه جواب راکولو په ځائ په زمکه دا شعرونه اوليکل:

مُنِعَ اللِّسَانُ مِنَ الْكَلَامِ لِاَنَّهٗ كَهْفُ الْبَلَاءِ وَجَالِبُ الْاٰفَاتِ

فَاِذَا نَطَقْتَ فَكُنْ لِّرَبِّكَ ذَاكِرًا لَاتَنْسَهٗ وَاَحْمِدْهُ فِي الْحَالَاتِ

يعني ژبه د خبرو نه منع کړې شوې ده ځکه چه دا (ژبه) د قِسم قِسم بلاګانو غار او آفتونه راوستلو والا ده نو چه کله وئيل غواړې نو د الله عَزَّوَجَلَّ ذکر کوه، هغه هيڅ کله مه هيروه او په هر حال کښې د هغه حمد [يعني ثنا، صفت] بيانوه.

د هغه ځلمي د دې لِيک د هغوئي په مبارك زړه باندې ډير اثر اوشو او هغوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه په ژړا شولو. چه کله بيرته په خپل حالت شو نو دوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه هم په جواب کښې په زمکه باندې په ګوته دا شعرونه اوليکل:

وَمَا مِنْ كَاتِبٍ اِلَّا سَيَبْلٰى وَيُبْقِي الدَّهْرُ مَا كَتَبَتْ يَدَاهُ

فَلَا تَكْتُبْ بِكَفِّكَ غَيْرَ شَيْءٍ يَسُرُّكَ فِي الْقِيَامَةِ اَنْ تَرَاهُ

يعني هر ليکونکې به يو ورځ د قبر سره يو ځائ کيږي خو د هغه لِيك به هميشه باقي پاتې وي ځکه په خپل لاس داسې خبره اوليکه چه هغه ته د قيامت په ورځ او وينې نو پرې خوشحاله شې.

د حضرتِ سيِّدُنا ذالنُّون مِصري عَلَيهِ رَحمَةُ اللهِ القَوِی بيان دي چه زما د ليك لوستلو سره هغه صالِح ځلمي يوه چغه اووهله او د هغه رُوح د هغه د بدن نه اووتلو. ما دا سوچ کولو چه د ده د کفن دفن انتِظام اوکړم خو يو غيبي اواز اوشو: اے ذُالنُّون! دي پريږده. ربِّ کائِنات عَزَّوَجَلَّ د ده سره وعده کړې ده چه ستا کفن دفن به فرښتې کوي. دا مې چه واوريدله نو زه د باغ په يو طرف کښې په عِبادت کښې مصروف شوم، چه يو څو رکعته مې اوکړل او بيا مې هغه طرف ته اوکتل نو د هغه ځلمي په هغه ځائ څه نښه هم نه وه پاتې. (روض الرياحين، ص٤٩،بتصرفٍ)

رہوں مست و بے خود میں تیری وِلا میں
پِلا جام ایسا پِلا یا اِلٰہی!

چه اوسيږم مست، بې خوده ستا په ياد کښې
اوڅښه داسې جام په ما يا اِلٰهي

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د عرش سورې موندونکي خوش نصيبه

په ځوانئ کښې عبادت کونکو او د الله عَزَّوَجَلَّ يره لرونکو ته دِ مُبارك وي ځکه چه د قيامت په ورځ به د نمر سترګه په يو مِيل کښې وي او اور به راوروي، د عرش د سُورې نه علاوه به د هغه سخت تکيف ورکونکې ګرمئ نه د بچ کيدو بله يوه ذريعه هم نه وي نو الله عَزَّوَجَلَّ به

www.dawateislami.net

عَزَّوَجَلَّ به داسې خوش نصيبه ځلمي ته د خپل عرش د رحمت د سوري پناه ورکوي لکه څنګه چه حضرتِ سيِّدُنا امام عبدُ الرَّحمٰن جلالُ الدِّين سُيُوطي شافِعي عَلَيهِ رَحمَةُ اللهِ الكَافِي نقل کوي: حضرتِ سيِّدُنا سلمان فارسي رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ د حضرتِ سيِّدُنا ابو درداء رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ طرف ته خط اوليکو چه: ”د دې صِفاتو لرونکي مسلمانان به د عرش په سوري کښې وي: (په هغې کښې دوه دا دي)

(1) هغه کس چه هغه په داسې حال کښې غټ شي چه د هغه صحبت [يعني ناسته ولاړه]، ځواني او طاقت د الله عَزَّوَجَلَّ د خوښې او رضا په کارونو کښې تير شوي وي. او

(2) هغه کس چا چه د الله عَزَّوَجَلَّ ذکر اوکړو او د هغه د يرې نه د هغه د سترګو نه اوښکې اوبهيدلې.“

(مُصَنَّف اِبْنِ اَبِي شَيْبة، کتاب الزهد، کلام سلمان، ۸/۱۷۹،حديث:۱۲، ملتقطاً)

يارب! ميں ترے خوف سے روتا رہوں اکثر
تُو اپنی محبت ميں مجھے مست بنا دے

يا ربّه! ستا د يرې نه دِ ژاړمه اکثر
ما جوړ کړه مست په مينه کښې دا ستا

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net

زمونږه اسلافِ کِرام رَحِمَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی به د ځوانئ ډير قدر کولو او د دې د قدر کولو تلقِين [يعني نصيحت] به ئې فرمائيلو چنانچه

د اِمام غزالي نصيحت

حُجَّةُ الاِسلام حضرتِ سيّدُنا امام ابو حامِد محمّد بِن محمّد غزالي عَلَيهِ رَحمَةُ اللهِ الوَالِی د ځلمو او په توبه کښې د سستئ نه د کار اغستونکو خلقو د پوهه کولو د پاره اِرشاد فرمائي:"آيا تاسو فِکر نه کوئ چه د څومره مودې نه د خپل نفس سره وعده کوئ چه صبا به نيك عمل کوم، صبا به [نيك عمل] کوم او هغه "صبا" په نن کښې بدل شو.

آيا تاسو نه پوهيږئ چه کوم "صبا" راغې او لاړو هغه په "پرون" کښې بدل شو بلکه اصل خبره دا ده چه ته نن د عمل کولو نه عاجِز ئې [يعني نه ئې شې کولې] نو "صبا" به زيات عاجِز ئې (د نن کار صبا ته پريښودونکې او په توبه کښې ناوخته کونکې) د هغه سړي په شان دې چه هغه په ځوانئ کښې يوه اونه نه شي کټ کولې او هغه بل کال ته پريږدي حالانکه هغه پوهيږي چه څنګه څنګه وخت تيريږي اونه به نوره هم مضبوطيږي او کټ کونکې به ورځ په ورځ کمزورې کيږي. نو چا چه هغه په ځوانئ کښې کټ نه کړې شوه هغه به ئې په بوډاوالي کښې هيڅ کله هم کټ نه کړې شي." (اِحيَاءُ العُلُوم،٤/٧٢)

اُترتے چاند ڈھلتی چاندنی جو ہوسکے کرلے
اندھیرا پاکھ آتا ہے یہ دودن کی اُجالی ہے

ځواني تيزه ده روانه که څه کړې نو نن ئې اوکړه
دا د دوه ورځو رڼرا ده بيا به وي توره تيَره

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! د امام غزالي عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللہِ الْوَالِی دا فرمان خومره په فکر کښې اچونکې دې چه ځوک په ځوانئ کښې د شريعت په احکامو او د الله په اطاعت کښې کوتاهي کوي نو د هغه نه ښنګه اُمِّيد کيدې شي چه ګنې هغه به په بوډاوالي کښې د دې عِلاج اوکړې شي ځکه چه هغه وخت خو به د بدن اندامونه کمزوري شوي وي لِهٰذا ځواني غنيمت اوګنړئ او په هم دې عمر کښې د نفس د طاقتور اس واګې راټينګې کړئ او په توبه کولو کښې تادي اوکړئ معلومه نه ده چه څه وخت د مرګ پيغام راشي ځکه چه مرګ خو نه د ځوانئ لحاظ کوي او نه د ماشوم والي پرواه کوي.

موت نہ دیکھے حسن وجوانی نہ یہ دیکھے بچپن
خواہ ہو عمر اٹھارہ برس کی یا ہو جاوے پچپن

مرګ نه ګوري ستا ښائِست، نه ځواني، نه وړوکوالي
که ئې ځوان اتلّس کليز يا که وي دِ بوډاوالي

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

لهٰذا که د عمر هره حصّه وي، مرګ یاد ساتئ، په توبه کولو کښې تادي اوکړئ او ځوانان خو دِ په دې نوره هم زیاته توجّه ورکړي ځکه چه د ځوانئ توبه الله عَزَّوَجَلَّ ته ډېره خوښه ده څنګه چه

په ځوانئ کښې د توبه کولو فضیلت

د الله عَزَّوَجَلَّ د محبوب، دانائے غُیوب، مُنَزَّهٌ عَنِ العُیُوب صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمانِ عالي شان دې:''اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰی یُحِبُّ الشَّابَّ التَّائِبَ یعنې په ځوانئ کښې توبه کونکي د الله عَزَّوَجَلَّ محبُوب [یعنې خوښ بنده] دې.''
(کنز العُمّال، کتاب التوبة، الفصل الاول فی الخ، الجزئ٤، ٣/٨٧،حدیث:١٠١٨١)

په ځوانئ کښې توبه کونکي محبوب ولي وي؟

مُبَلِّغِ اِسلام حضرتِ علّامه شُعَیب حَرِیفِیش رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ فرمائي: د الله عَزَّوَجَلَّ د خپل بنده سره محبّت هغه وخت وي چه کله هغه په ځوانئ کښې توبه کونکي وي ځکه چه ځلمي د تازه شنې ځیلئ په شان وي. او هغه د خپلې ځوانئ او د هر طرف نه د شهواتو او خوندونو نه د مزو اغستو او د هغې د رغبت پیدا کیدو په عُمر کښې توبه کوي، او دا داسې وخت وي چه دُنیا د هغه طرف ته متوجّه وي. د هغې باوجود صرف د الله عَزَّوَجَلَّ د رضا دپاره هغه دا ټول څیزونه پرېږدي نو د الله عَزَّوَجَلَّ د محبّت حقدار جوړ شي او د هغه په مقبول بندګانو کښې د هغه شمار کیدل شروع شي.''

د حضرتِ سیِّدُنا اَنَس بِن مالِك رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ نه رِوایت دي چه سیِّدُ المُرسَلِين، جَنابِ رَحمَةٌ لِّلْعٰلَمِين صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم مبارك فرمان دي. " الله عَزَّوَجَلَّ ته د توبه کونکي ځلمي نه زیات هیڅ څوك هم خوښ نه دي."
(کنز العمال،کتاب المواعظ--الخ، الترغیب الاحاذی، الجزئ:۱۵، ۸/۳۳۲، حدیث:۴۳۱۰۱)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

په ځوانئ کښ اِستِغفار اوکړئ

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! په ځوانئ کښ د عِبادت او د توبې طرف ته مخ کونکي ځلمي څومره بختور دي چه الله عَزَّوَجَلَّ هغه خپل خوږ بنده جوړ کړي. رشتیا ده چه

در جوانی توبه کردن شیوهٔ پیغمبری
وقتِ پیری گرگ ظالم مِی شود پرهیزگار

یعني په ځوانئ کښ استِغفار کول د انبیاءِ کِرام عَلَیْہِمُ السَّلَام سُنّت دي، ګني په بوډاوالي کښ خو ظالِم شرمخ هم د پرهیزګارو لِباس واغوندي.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

یوه وسوسه او د هغې علاج

وسوسه: په بیان کړي شوي شعر کښ توبه او استغفار ته د انبیاء

www.dawateislami.net

عَلَيۡهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام سُنّت وئيلي شوي دي، حالانکه توبه خو د ګناه نه کيږي نو آيا معاذالله عَزَّوَجَلّ د انبياء کرام نه هم ګنې ګناه کيدې شي؟

د وسوسې عِلاج: نه شي کيدې هيڅ کله هم نه شي کيدې، انبياء عَلَيۡهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام د هرې خطا او ګناه نه معصوم دي، د معصوم دا معنٰى ده چه د هغوئي د پاره د حِفظِ اِلٰهي [يعنې د الله د طرفه د حفاظت ورکولو] وعده شوې ده چه د هغې په وجه د هغوئي نه يوه ګناه هم کيدل شرعاً بالکل کيدې نه شي، او د داسې افعالو [يعنې کارونو] نه کوم چه د اخلاق او عزّت و احترام خلاف دي د نُبُوّت نه مخکښ هم او د نُبُوّت نه وروستو هم بِالاِجماع معصوم دي او د کبائِرو نه هم مُطلقاً معصوم دي او حق دا دې چه د صغائِرو نه هم د نُبُوّت نه مخکښ او وروستو معصوم دي.

صَلُّوا عَلَى الۡحَبِيۡب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

وہ کمالِ حُسنِ حُضور ہے کہ گمانِ نَقص جہاں نہیں
یہی پھول خار سے دُور ہے یہی شمع ہے کہ دُھواں نہیں

دا کمال دې د حضور د ښائِست، چه د نقص هيڅ ګمان نه لري
داسې ګل دې چه ازغي نه لري، داسې شمع ده، د لوګې څه نشان نه لري

د انبياءِ کِرام او مُرسَلِينِ عُظّام عَلَيۡهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام نه چه د توبه او اِستِغفار کولو کوم معمولات منقول دي هغه په طور د عاجِزئ او د اُمّت

www.dawateislami.net

د تعليم د پاره دي، ځکه توبه او اِستغفار ته په بيان کړې شوي شعر کښې د انبياءِ کرام عَلَيۡهِمُ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام سُنّت وئيلې شوي دي.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ځوانانو ته نصيحت

حُجَّةُ الاِسلام حضرتِ سيِّدُنا اِمام مُحمّد بِن مُحمّد غزالي عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الوَالِی ليکي: حضرتِ منصور بِن عمّار عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الغَفَّار يو ځلمي ته په نصيحت کښې اووئيل: ”اے ځوانه! تا خپله ځواني چرې په دهوکه کښې وا نه چوي، څومره ځوانان داسې تېر شوي دي چه هغوئي خپله توبه وروسته کړه او خپل اُمّيدونه ئې اوګډه کړل، مرګ ئې هېر کړې وو او دا به ئې وئيل چه صبا به توبه اوکړو، بل صبا به توبه اوکړو تر دې چه په هم دې غفلت کښې مَلَكُ الْمَوْت راغلو، هغوئ غافله پاتې شو او خپلو قبرونو ته اورسيدل. هغوئي ته نه مال، نه غلامانو، نه اولاد او نه مور او پلار څه فائِده ورکړه.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَّ لَا بَنُوْنَ ﴿۸۸﴾ اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ ﴿۸۹﴾

مفهُوم ترجمه كَنزُ الاِيمان: په کومه ورځ به چه نه مال په کار راځي او نه ځامن، خو هغه څوك چه د الله په بارګاه کښې حاضر شو د سلامت زړه سره.

www.dawateislami.net

شبنم روتی ہے کہ نئے رنگِ جہاں کچھ بھی نہیں
خندہ زن ہیں بلبلیں اور گُل کا نشاں کچھ بھی نہیں

چار دن کی چاندنی ہے پھر اندھیری رات ہے
یہ تیرا حُسن وشَباب اے نوجواں! کچھ بھی نہیں

پرخه ژړيږي، د جهان رنګونه پاتې نه دي
بلبلان چغيږي، د ګل څه نښې پاتې نه دي

د دوه ورځو سپوږمۍ ده، بيا هم هغه توره شپه ده
دا ښکلا او ځواني اے ځلميه! څې به دا پاتې نه دي

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! د آخِرت د تيارۍ کولو، د ګناهونوو د بچ کيدو د پاره، په نيکو باندې د استقامت موندلو د پاره او خپله ځواني په مدني رنګ کښې د رنګ کولو د پاره د دعوتِ اسلامي د مدني ماحول سره هر وخت تړلي اوسئ، د سُنّتو د تربيّت د پاره د عاشِقانِ رسول په مدني قافلو کښې د سُنّتو نه ډك سفر اختيار کړئ او د کامياب ژوند تيرولو او د آخرت ښائِسته کولو د پاره په مدني اِنعاماتو عمل کوئ او هره ورځ د فکرِ مدينه په ذريعه د مدني اِنعاماتو رساله ډکوئ او هره مياشت ئې خپل ذمه دار ته جمع کوئ.

www.dawateislami.net

د سُنّتو نه ډکه په هفته واره اجتِماع کښې په پابندۍ سره شرکت کوئ، په توبه باندې د استِقامت موندلو او د دې په باره کښې د تفصيلي معلوماتو حاصلولو د پاره د دعوتِ اسلامي د اشاعتي دارې مکتبةُ المدينه چاپ کړې شوې د 132 صفحو کتاب ”توبه کی رِوايات و حِکايات“ اولولئ او د ولئ کامِل د صُحبت او د علم او حکمت حاصلولو د پاره په مدني مُذاکره کښې شرکت کوئ، د بابُ المدينه نه باهر اسلامي ورونړه او اسلامي خويندې د مدني چينل په ذريعه حاضري ورکوئ.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللهُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مدني چينل څه دې

د دعوتِ اسلامي د اشاعتي دارې مکتبةُ المدينه د چاپ کړې شوې کتاب ”غِيبت کی تباه کارياں“ په صفحه 86 کښې دي: اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ د تبلِيغ قرآن و سُنّت د عالمګير غير سياسي تحريك دعوتِ اسلامي ګڼړ شمير شُعبې دي چه د هغې په ذريعه په دُنيا کښې د اسلام سپرلي خورول شي، په هغې کښې يوه شُعبه ”مدني چينل“ هم دې چه د هغې په ذريعه د دنيا په ډېرو ملکونو کښې د T.V په ذريعه کورونو کښې ورداخل شوې دې او د دعوتِ اسلامي پيغام عاموي. مدني چينل سل په سلو په اسلامي رنګ کښې رنګ شوې د دنيا واحِد چينل دې چه په دې کښې نه فِلمونه او ډرامې شته، نه پکښې سندرې او باجې شته، نه پکښې د ښځو نُمائِش شته او نه پکښې د څه قِسم سازونه شته.

www.dawateislami.net

اَلۡحَمۡدُلِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ د مدني چينل په ذريعه ډېر کافران د اسلام په لمن کښې راغلي دي، بيشماره بې نمازه د مونځونو پابند جوړ شوي دي او بيشماره خلق د ګناهونو نه توبه ګار شوي او په سُنّتو باندې عمل کونکي جوړ شوي دي. د مدني چينل د برکتونو د اندازې لګولو دپاره د دې يو مدني سپرلې اوګورئ ښنګه چه يو اسلامي ورور ما ته د اي. ميل (E.MAIL) په ذريعه يو مدني سپرلې پيش کړو، د هغې خلاصه دا ده: نن صبا حال دا دې چه اکثر د خبرو اترو په دوران کښې د دې خبرې اندازه نه کيږي چه د غِيبت سلسله شروع شوې ده! يو ځل د حيدرآباد (بابُ الاِسلام سِندهـ) نه بابُ المدينه [کراچۍ] ته راغلي يو اسلامي ورور د يو څو اسلامي وروڼړو په موجودګۍ کښې اووئيل: زما يو دوست ما ته اووئيل چه زما خور چه هغه ډېره غُصّه ناکه ده، که کله د چا نه خفه شي نو بڅپله څوك نه راضي کوي، زما د ورندار او د خور د يو څو معامِلاتو په وجه په خپل مينځ کښې کور وروان شو، خور مې ورسره خبرې اترې بندې کړې، اتفاقاً په هم هغه شپه د دعوتِ اسلامي د ټولو خوبښ سل فيصده اسلامي مدني چينل باندې "مدني مُذاکره" نشر کړې شوه چه په هغې کښې د غِيبت د تباهيانو نه د بچ کيدو ذهن ورکړې شو. زما خور چه هغه مدني مُذاکره واوريدله نو اَلۡحَمۡدُلِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ زما هم هغه غصه ناکه خور چه هغې به څوك هم نه راضي کولو بڅپله ورمخکښې شوه او هغې زما د ورندار نه معافي هم اوغوښتله او په دواړو کښې صلح هم اوشوه.

ناچ گانوں اور فلموں سے یہ چینل پاک ہے
مَدَنی چینل حق بیاں کرنے میں بھی بے باک ہے

مَدَنی چینل میں نبی کی سنّتوں کی دھوم ہے
اور شیطانِ لعیں رَنجور ہے، مَغْمُوم ہے

د ګډا سندرو او فلمونو نه دا چینل صفا دي
مدني چینل په حق بیانولو کښې بې پروا دي

مدني چینل کښې د نبي سنّت ښودلې شي
شیطان لعین خفه دي ډیر رټلې شي

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي وروڼړو! د بیان په آخره کښې د سنتّو فضیلت او یوڅو سنّتونه او آداب د بیانولو ثواب حاصلوم. تاجدارِ رِسالت، شَهَنْشاهِ نُبُوَّت، مصطفٰی جانِ رحمت، شمعِ بزمِ هِدایت، نَوشته بزمِ جنّت صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائي: ”چا چه زما د سنّت سره محبّت اوکړو هغه زما سره محبّت اوکړو او چا چه زما سره محبّت اوکړو هغه به په جنّت کښې زما سره وي.“ (مِشْکَاةُ الْمَصابِیح،۱/۵۵ حدیث: ۱۷۵)

سینہ تری سنّت کا مدینہ بنے آقا
جنّت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

سِينه مې دِ شي جوړه د سنّتو مدينه خوږه آقا
جنّت کښې ګاونډي د ځان مې کړه خوږه آقا

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

کور ته د تلو راتلو 12 مدني ګلونه

1. چه کله د کور نه اوځئ نو دا دعا لولئ:

بِسْمِ اللهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللهِ

ترجمه: د الله عَزَّوَجَلَّ په نوم، ما په الله عَزَّوَجَلَّ باندې تَوَکّل اوکړو، د الله عَزَّوَجَلَّ نه بغير نه طاقت شته او نه قُوّت.'' (سنن ابی داؤد، ج ٤، ص ٤٢٠، حديث ٥٠٩٥)

اِنْ شَآءَاللهعَزَّوَجَلَّ د دې دعا په برکت سره به په سمه لار اوسئ، د مُصيبتونو نه به په حفاظت کښې اوسئ او د الله عَزَّوَجَلَّ مدد به درسره شامِل وي-

2. کور ته د ننوتلو دُعا:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلِجِ وَ خَيْرَ الْمَخْرَجِ
بِسْمِ اللهِ وَلَجْنَا وَ بِسْمِ اللهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

(اَيْضًا حديث ٥٠٩٦)

(ترجمه: اے الله عَزَّوَجَلَّ زه ستا نه د داخليدلو او وتلو خير غواړم. د الله عَزَّوَجَلَّ په نوم مونږ (کور ته) داخل شو او هم د هغه په نوم باهر

www.dawateislami.net

اووتلو او په خپل ربّ عَزَّوَجَلَّ مونږه يقين اوکړو) د دعا کولو نه پس دِ کور والو ته سلام اوکړي بيا دِ په بارګاهِ رِسالت صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم کښې سلام عرض کړي، د هغې نه پس دِ سُوْرَةُ لْاِخْلَاص شريف اولولي اِنْ شَآءَاللهعَزَّوَجَلَّ په روزۍ کښې به ئې برکت کيږي او د کورنو جنګونو نه به په امان کښې اوسي.

3. خپل کور ته په وتلو، ننوتلو کښې محارِمو او محرماتو (مثلاً مور، پلار، وروڼړو خويندو، بال بچو وغيره) ته سلام کوئ۔

4. د الله عَزَّوَجَلَّ د نوم اغستو مثلاً د بِسْمِ الله لوستلو نه بغير چه څوك کور ته داخليږي نو شيطان هم د هغه سره داخليږي۔

5. که داسې مکان (که هغه خپل کور هم وي) ته ننوزئ چه په هغې کښې هيڅ څوك هم نه وي نو داسې اووائي: اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللهِ الصّٰلِحِيْنَ (يعني په مونږه او د الله عَزَّوَجَلَّ په نيکو بندګانو دِ سلام وي) (ردالمحتار، ج۹، ص٦٨٢)

يا داسې اووائي: اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِىُّ (يعني اے نبي په تاسو دِ سلام وي) ځکه چه د حضورِ اقدس صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پاك روح د مسلمانانو په کورونو کښې تشريف فرما وي (شرح الشفاء للقاری،ج۲ ص١١٨)

www.dawateislami.net

6. چه کله د چا کور ته داخلېږئ نو داسې وائې: اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ آيا زه دننه درتلې شم؟

7. که د داخلې اجازت در نه کړې نو په خوشحالئ بيرته اوګرځئ کيدې شي چه د څه مجبورئ په وجه د کور خلقو اجازت نه وي درکړې۔

8. چه کله څوک ستاسو دروازه اوټکوي نو سُنّت دا دي چه تپوس اوکړئ: څوک ئې؟ باهر کس ته پکار دي چه خپل نوم اوښائي: مثلاً او دِ وائي: "محمّد اِلياس." د نوم ښودلو په ځائ په دې موقع باندې "مدينه!"، "زه يم!"، "دروازه بيرته کړه" وغيره وئيل سُنّت نه دي۔

9. په جواب کښې د نوم ښودلو نه پس د دروازې نه يو ډډې ته اودرېږئ ځکه چه که دروازه بيرته شي نو په کور کښې دننه هم نظر پرې نه اوځي۔

10. د چا کور ته سر ښکاره کول منع دي د څينې خلقو د کورونو مخې ته لاندې طرف ته د نورو خلقو کورونه وي دوئي ته سخت احتياط پکار دي۔

11. چه د چا کره لاړ شئ نو د هغه د کور د انتظاماتو په باره کښې فضول خبرې مه کوئ په داسې کولو د هغه زړه ازاريدې شي۔

www.dawateislami.net

12. بيرته د تللو په وخت کښې د هغه کور والو په حق کښې دعا هم اوکړئ او د هغوئي شکريه هم ادا کړئ او سلام هم ورته اوکړئ او که کيدې شي نو کومه يوه د سُنّتو نه ډکه رساله وغيره هم ورته په تُحفه کښې ورکړئ.

په دلو دلو سنّتونه زده کولو د پاره د مکتبةُالمدينه دوه کتابونه(1) د 312 صفحو کتاب ”بهارِشريعت“ حصّه 16 او(2) د 120 صفحو کتاب ”سنّتيں اور آداب“هديه کړئ او اولولئ. د سنّتونو د تربيّت يوه غوره ذريعه د دعوتِ اسلامي په مدني قافِلو کښې د عاشِقانِ رسول سره د سنّتونو نه ډک سفر هم دې.

سيکھنے سنّتيں قافلے ميں چلو
لُوٹنے رَحمتيں قافلے ميں چلو

ہوں گی حل مشکليں قافلے ميں چلو
پاؤگے بَرَکتيں قافلے ميں چلو

د سُنّتونو د پاره قافله کښې لاړ شئ
د رحمتونو د پاره قافله کښې لاړ شئ

مشکلات به مو شي حل قافله کښې لاړ شئ
اوموځئ به برکتونه قافله کښې لاړ شئ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د سنّتو سپرلي

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ د تبليغ قرآن و سنّت عالمګيرغيرسياسي تحريک دعوت اسلامي په خوشبودارمدني ماحول کښې په کثرت سره سنّتونه زده کيږي او ښودلې شي، هره پنجشنبه (يعنې زيارت) د ماښام د مانځه نه پس ستاسو په ښار کښې کيدونکي د دعوت اسلامي په هفته واره اجتماع کښې د ټوله شپه تيرولومدني عرض دې، د عاشقانِ رسول سره په مدني قافلو کښې سفر، او هره ورځ د "فکرِمدينه" په ذريعه د مدني انعاماتو رساله ډکولو او د خپل ځائې ذمه دارته د جمع کولو عادت جوړکړئ. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ د دې په برکت سره به دسنّتو د پابند جوړيدو، د ګناهونو نه د نفرت کولو او د ايمان د حفاظت دپاره د سوچ او فکر ذِهن جوړيږي. هراسلامي وروړ دې خپل دا ذِهن جوړکړي چه "ماته د خپل ځان او د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي، اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ د خپل ځان د اصلاح د کوشش کولو د پاره به "مدني انعاماتو" عمل او دټولې دنيا د اصلاح د کوشش د پاره به "مدني قافلو" کښې سفرکول دي. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ

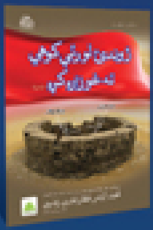

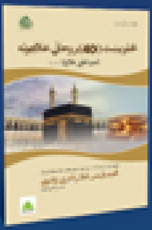

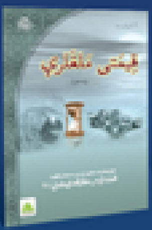

فيضانِ مدينه محلّه سوداګران زړه سبزي منډۍ، بابُ المدينه (کراچۍ)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net